

Het heilige Rusland

Ontwikkeling der Binnenlandse politieke verhoudingen.

In onze vorige artikelen hebben we trachten aan te tonen, dat de ontwikkeling in Rusland steeds meer geleid heeft tot concentratie van alle macht in handen van de staat, d.w.z. van de heersende burokratie. Wij willen thans enkele bijzondere aspecten van die algemene ontwikkeling iets nader beschouwen. Zij zijn slechts als voorbeelden bedoeld en geven dus allerminst een ook maar enigszins volledig beeld van zelfs de belangrijkste verschijnselen.

De revolutie in 1917 dwong de arbeiders tot zelfstandig handelen en denken. Voor zover zij leiders „vereerden“ berustte die „verering“ op het inzicht, dat deze voormannen de juiste weg aan het proletariaat wezen. Die weg leidde echter weldra van de eigen macht van de klasse naar de macht van deze „leiders“. Wij menen afdoende te hebben aange-toond, dat een andere ontwikkeling niet mogelijk was. Het ligt dan ook voor de hand, dat de arbeiders de leiding van de partij volgden, en aanvankelijk zelfs met enthousiasme.

Evenwel, naarmate de „leiders“ tot „burokraten“, tot absolute heersers werden, een eigen klassefront gingen innemen, verzwakte de eigen activiteit van het proletariaat. Binnen weinige jaren werd de Leningrad Sovjet, eens de voorhoede van de internationale arbeidersbeweging, een braaf en gehoorzaam instituut, dat de leiders volgde, in plaats van hen op te stuwen. Bekend is het voorbeeld van Sinowjew, die plotseling van een aanhanger van Trotski een steunpilaar van Stalin werd; critiekloos maakte de Leningradse Sowjet, de sprong mee.

Voor zelfstandig denken, binnen het raam van de nieuwe staat, was geen plaats meer. De schuchtere poging te Kronstadt, welke wij reeds vroeger vermeldde, werd in bloed gesmoord.

— o —

Zo groeide een systematisch aangewakkerde leidersvergoding, die, naar onze begrippen, tot in het waanzinnige werd doorgevoerd. Het is onmogelijk, de naam Stalin, zonder vleidend voor- of achtervoegsel in een redevoering bijv. aan te treffen. Strijk en zet heet hij daar „De Wijze“, „De grote Leider“, „De lieveling van het Volk“ enz. Daarentegen worden vroegere „Lievelingen“, zoals Trotski, Sinowjew, Bucharin, nu betiteld als „misdadig gespuis“ en dergelijke. Wie zich een beeld wil vormen van de grenzeloze scheldpartijen, en de walgelijke likkerij, zij de lezing van de laatste hoofdstukken van de in het Nederlands vertaalde „Geschiedenis van de Comm. Partij van de Sovjet-Unie (Bols-

jewiki)“ onder leiding o.a. van Stalin geschreven, aanbevelen.

De propaganda trachtte de massa er van te overtuigen, dat zij in laatste instantie de macht in handen had. Bij elke „zuivering“ welke Stalin doorvoerde werd luidkeels verkondigd, dat de arbeidersklasse achter hem stond. Alles, wat hij deed, was juist, getuigd van proletarisch inzicht, geniaal, enz. Critiek werd niet geduld, behalve dan op zeer ondergeschikte punten. De arbeider mocht er bijv. wel op wijzen, dat er in „zijn“ bedrijf niet hard genoeg werd gewerkt. Maar enige aanmerking op de door de leiding uitgestippelde „partijlijn“ werd met gevangenis en erger gestraft.

Een vreselijke terreur bedreigde allen, die er nog een eigen mening op na hielden, en die durfden uitspreken.

Dit onderdrukkingssysteem bleef zich echter „Marxistisch“ noemen. Elke zwenking in de politiek, nodig voor de nieuwe heersende klasse, werd verdedigd met een beroep op Marx, Engels en Lenin, waarbij men dan natuurlijk er niet voor terugdeinsde, om zelfs delen van zinnen, uit hun verband gerukt, ter staving van het betoog te gebruiken. Zoals elke ketter in de bijbel zijn ketter kan vinden, zo vonden Stalin en zijn kliek in diverse geschriften voldoende theoretische bewijspiaatsen voor hun praktische behoeften. Aangezien de meeste oude theoretici zijn gestorven (op natuurlijke wijze of als „saboteurs“ of „spionnen“, „gelikwijd“) kan men geleidelijk aan de fictie laten varen.

Met name wordt er thans gewerkt aan een „herziening“ van de meerwaarde-theorie van Marx, de juistheid waarvan, naar onze mening, niet betwist kan worden. Volgens de daarvoor geldende maatstaven is Rusland een kapitalistisch land, waar de arbeiders, meer waarde voortbrengen, en dus uitgebuit worden. Stalin en de zijnen gaan nu de theorie aanpassen d.w.z. zij willen een theorie „maken“, welke moet bewijzen, dat er in Rusland geen uitbuiting bestaat.

Iets dergelijks is het geval met Lenins theorie over het afsterven van de staat. Wij hebben hierop reeds gewezen. Zeer in het kort houdt die theorie het volgende in:

Het proletariaat, heersende klasse geworden, gebruikt de staat om de andere klasse (bourgeoisie en adel), eronder te houden en de boeren te leiden. Naarmate die oude verslagen klassen verdwijnen, houdt het bestaansrecht van de (proletarische) staat op. Nu hebben Stalin en de zijnen reeds vele malen verkondigd, dat de klassen in Rusland verdwenen waren. In hun plaats is het grote, eensgezinde Russische volk gekomen. Maar voor iedereen is het duidelijk, dat

in Rusland nog een krachtige staatsmacht bestaat. Daarom is Wysjinsky thans bezig met het ontwerpen van een nieuwe theorie, welke de — verouderde — van Lenin zou moeten „verbeteren“.

Wat hier „verbeteren“ heet, is, zoals blijkt, in werkelijkheid verwerpen.

Zo wordt de ideologie van het Russische Stalinisme gewijzigd, aangepast aan de feitelijke verhoudingen. Deze ontwikkeling is niet te voorkomen, hoogstens nog iets te remmen. Ongetwijfeld zullen we in de toekomst verschillende „verbeterde“ theoriën te horen krijgen, welke gezien het nauwe verband tussen bijv. de C.P.N. en Rusland, ook voor de binnenlandse politieke verhoudingen wel van belang zullen kunnen zijn. Omgekeerd, is de te verwachten reactie in het buitenland op een al te duidelijke ideologische koerswijziging ook weer een reden voor de Russische politieke strategen om een zekere „proletarisch-theoretische schijn“ op te houden.

ONS KAMP

Reeds vijf weken is het geleden, dat wij bijeen waren op de Hollandse Raad. Het zal bij velen van ons nog vers in het geheugen liggen, welk een gezellige atmosfeer daar heerste, en de kameraadschap, die wij allen daar hebben ondervonden, zal velen goed doen. Dit brengt er ons toe, om nu reeds het contact met elkander te onderhouden. En om te beraamen, waar ons kamp het volgende jaar georganiseerd en gehouden moet worden. Iik denk hierbij vooral aan de kameraden, die in de mooie delen van ons land wonen; zij moeten nu reeds aan de slag gaan en uitzien, wat voor mogelijkheden er zijn en ons daarvan verslag doen.

Julie zult begrijpen, dat het slagen van een kamp eist, dat vooraf alles goed geregeld en verzorgd wordt. Doog ons aller goede wil is dit jaar alles uitstekend verlopen, maar wij moeten er voor trachten te zorgen, dat niet wederom één persoon voor alles op moet draaien. Wanneer enkele kameraden zich hiervoor aanmelden, kan er aan onderdelen groter aandacht worden besteed. Ook denken wij er aan, een spaarsysteem in het leven te roepen. Dat zal veel kameraden de deelname vergemakkelijken. Of de plaatselijke kern of de kamp-organisatie doet op zich zal nemen, hangt er van af hoe men op dit idee reageert.

Nu makkers, denkt er aan, wij zetten de schouders er onder. Het is nog vroeg, maar een goed begin is het halve werk. Wij wachten af.

Correspondentie te richten aan: L. van der Jagt, Van Beuningestraat 90 I, Amsterdam W.

20 SEPTEMBER 1947

PRIJS 12 CENT

7e Jaargang No. 37

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te Aldam

Ab. p. kw. f. 150 bij vooruitbetaling

BEVIN EN DE NIEUWE SLAG OM ENGELAND

De sterke man van Labour, Bevin, heeft gesproken. 't Was in Southport, voor het vakverenigingscongres (T.U.C.), waar Bevin zijn grote rede hield.

De „Daily Mail“, de „Daily Herald“, zelfs de „Daily Express“ van Lord Beaverbrook, de gehele pers is geestdriftig; evenzeer als de vakverenigingsleiders op het congres. Want Bevin weet de Engelsen te bezielen de „slag om Engeland“ te winnen. „Engeland aan Amerika te willen binden?“ „Bij god, ik sta hier deze morgen een beroep op U te doen, in de werkplaatsen voor onze onafhankelijkheid te vechten“, aldus Bevin. En hij riep, met een variant op een gezegde van Churchill tijdens de oorlog: „Geef mij de instrumenten van productie en haar volledige resultaten en ik zal de buitenlandse politiek van Europa veranderen.“

Het interesseert ons maar matig, dat de Engelse pers Bevin een staatsman van het formaat van een Churchill noemt. Van meer belang is, dat in de rede een nieuw element naar voren komt. Als de arbeiders worden opgeroepen meer te produceren, is het niet alleen om de opbouw klaar te spelen, maar om in de nieuwe „slag om Engeland“ te vechten voor de onafhankelijkheid van dat land, om onafhankelijk te zijn van Amerika.

Engeland heeft zijn eerste plaats in de wereld reeds tijdens de eerste wereldoorlog aan Amerika moeten afstaan. Toch bleef Engeland samen met zijn dominions en koloniën, nog een wereldmacht van grote betekenis, voornamelijk nadat door de afspraken op de conferentie van Ottawa het onderlinge economische verband nauwer was samengetrokken. De slagen, die de tweede wereldoorlog Engeland hebben toegebracht, tegelijk met het streven van India, Egypte enz. om zich los te werken, brengen het hele gebouw aan het wankelen. Sterker nog, Engeland zelf staat op het punt zijn zelfstandigheid te verliezen.

Onder de druk van de Amerikaanse politiek wordt het gedwongen toe te treden tot een kapitalistische wereldorganisatie, die door Amerika wordt beheerst.

Wel is waar is deze wereldorganisatie er nog niet. De vertegenwoordigers van 16 landen, die in Parijs maandenlang aan het tot stand komen van deze wereldorganisatie volgens het plan Marshall hebben gewerkt, deden het niet naar de zin der Amerikanen. Hun rapport is afgekeurd, ze mogen opnieuw beginnen. (Of zouden er andere, politieke, redenen zijn, b.v. de houding van Engeland, aangekondigd door de rede van Bevin?) Hoe het ook zij, de dringende noodzaak, om dollarhulp te ontvangen, blijft en landen die ze willen ontvangen, moeten lid worden van een kapitaalsorganisatie, waarvan het karakter door Amerika wordt bepaald.

Voor Engeland betekent het lid worden: afstand doen van zijn imperiale macht. Zijn bedrijfsleven zou worden ingeschakeld in een Europees economies (en dus ook politiek) geheel, met het Duitse industriegebied als industrieel centrum, terwijl het in zijn dominions en koloniën de deur moet open zetten voor het Amerikaanse kapitaal.

In deze situatie valt als een bom de rede van Bevin, die oproept voor de „zelfstandigheid“ te vechten. De arbeiders moeten, om de slag te winnen, meer werk verzetten, — de staat zal door verminderde rantsoenen er wel voor zorgen, dat ze voor zich zelf minder verbruiken. Als een 15 a 20 miljoen Engelse werkers zich daarin schikken, vloeit de bron van het voor de „opbouw“ benodigde kapitaal in eigen land; men hoeft het niet in Amerika te lenen.

Wanneer de arbeidproducten uit de handen van de arbeiders komen — de fabrieken verlaten — zijn zij nog niet geschikt voor de kapitalistische opbouw. Ze

moeten hun weg zoeken in de maatschappij; daarheen waar ze kunnen worden gebruikt. Ze worden verkocht, verwisselen hun gedaante en worden geld. Pas dan is het kapitaal, klaar, om te worden aangewend om grondstoffen en machines en ook, zij het dan beperkt, levensmiddelen te kopen, opdat de opbouw zijn gang kan gaan.

Het maatschappelijk leven, waarin dit proces zich moet voltrekken, is op de Britse eilanden te klein, te beperkt en eenzijdig. Zeer veel grondstoffen, en ook machines, nodig voor de gewone gang van de productie, moeten van buiten het land komen. Maar het Engelse imperium is groot. Uit de dominions en koloniën, misschien ook de Europese landen en — wie weet, uit Rusland, zou men het benodigde kunnen betrekken.

Zie hier, waarop Bevin zijn oog heeft gericht. Zijn plan is, (zullen we in de toekomst van een plan Bevin kunnen spreken, Bevin-plan contra plan Marshall?) om voor het Engelse imperium een tolu-nie op te richten. Van een Europese tolu-nie is hij niet afkerig mits deze zich bij die van het Engelse imperium aansluit.

In dit verband krijgt ook het voorstel van Bevin, dat Amerika het goud, opgestapeld in Fort Knox, over de wereld zou verdelen, zijn betekenis. Als een groot economies gebied, (dat zou het Engelse imperium misschien met inbegrip van Europa kunnen zijn) beschermd door tolmuren, in onderlinge ruilverkeer in zijn (kapitalistische) behoeften wil voorzien, dan heeft het een, wat men noemt, waardevast betaalmiddel nodig.

In de wereld van heden is dit de dollar, want Amerika is in staat voor dollars elk gewenst product, in haast onbeperkte hoeveelheden te leveren. De geweldige productie, die enorme overschotten oplevert, is de bron, waaruit de kapitaalheren daar kunnen putten. Bovendien zitten zij in hun godschat (meer dan 20 miljarden) een krachtreserve, waaruit onmiddellijk kapitaal kan worden ontnomen, als in de warenomloop hier of daar leemten of moeilijkheden ontstaan. Want al moge het zo zijn, dat het goud in Fort Knox geen dienst meer doet, daar het niet meer in de handen der mensen is, zeker is, dat in de gehele wereld elke waar

LABOURPOLITIEK IN ENGELAND

De Labour-regering onder Attlee, die als gevolg van de verkiezingsuitslag in 1946 in de plaats van de conservatieve Churchill-regering kwam, heeft in twee jaar tijds van haar bewind getoond wat ze waard is. Verwachten, dat ze een socialistische politiek zou voeren, bleken illusies. Vooral op het gebied van de buitenlandse politiek werd zelf van conservatieve zijde geconstateerd, dat Churchill en Eden het niet beter hadden kunnen doen, alleen met meer kracht, aldus Churchill.

De Labour-politiek antwoorde daarop, dat juist daarom de Labour-regering beter de Engelse buitenlandse politiek kan voeren. Engeland kan zich, gezien zijn verzwakte positie in de wereld, een krachtig optreden a la Churchill niet veroorloven. Als Engeland in Brits-Indië zou optreden, zoals Nederland in Indonesië doet, zouden de gevolgen niet zijn te overzien.

Een politiek dus van toegeven, waar men toch niet meer de macht heeft om de oude toestand te handhaven en juist daardoor vasthouden aan datgene, wat voor het instand houden van het Engelse imperium van essentieel belang is, wordt van hen als de meer juiste politiek gezien. Het blijkt dat zo niet alleen de kiezers geoordeeld hebben, maar dat ook de heerschende klasse, zij het met critiek, deze politiek ten slotte goed vindt. Toch is dat niet de reden, waarom Labour aan het bewind kwam. Natuurlijk is het ook niet de uitslag van de verkiezingen, al gaf deze volgens de regelen

graag tegen goud wordt gegeven. Goud is voor de kapitalist zonder meer geld. Het is voor hem waar en geld tegelijk, de waarde er van is niet afhankelijk van maatregelen van regeringen of welke maatschappelijke lichamen ook.

Bevin stelt voor, het Amerikaanse goud over de wereld te verdelen, om aan een Europees betaalmiddel de nodige krachtreserve te geven. In de Amerikaanse pers oogst hij niets dan hoon. Dat was vooruit te zien. Maar Bevin had het er over dat, als ze een goudmijn wisten, de schepping van een waarde vast betaalmiddel ook wel in orde zou komen. Heeft hij daarbij aan Zuid-Afrika gedacht, of zelfs aan Rusland, landen wier goudproductie niet gering is?

Het plan Marshall is voorlopig afgeketst, daar de Europese landen zich blijkbaar nog niet met huid en haar aan het Amerikaanse kapitaal willen verkopen. Ook Bevin's plan heeft niet veel kans, want de kapitalistische tegenstellingen zijn niet door plannen uit de wereld te helpen. Het is en blijft strijd om de macht en die leidt altijd weer tot onderwerping of vernietiging van de verslagene. Of daartoe ook Engeland zal behoren moet de toekomst leren. De Engelse arbeidersklasse heeft het in de hand, of de Bevin en Labour op deze weg gaat volgen.

van het parlementaire systeem de directe aanfeiding er toe. Men moet het juist omgekeerd zien. De uitslag van de verkiezingen was zo, omdat men tot diep in de kringen der burgerij er van overtuigd was dat alleen de Labourpartij de moeilijkheden van het na oorlogse Engeland onder de knie zou krijgen.

Daar was b.v. de desolate toestand van de Engelse koloniën. In handen van particuliere kapitaalmaatschappijen was in de loop der jaren zo goed als niets gedaan, om de mijnbouw dusdanig te moderniseren, dat de Engelse kolon met het buitenland konden concurreren. Reeds voor de oorlog was het duidelijk, dat hierin alleen door het overnemen van de mijnbouw door de staat verandering kon komen. De rooibouw tijdens de oorlog heeft die toestand nog verergerd, zo dat het nu niet meer uitgesteld kon worden.

Maar ook voor de industrie in het algemeen en voor de landbouw, is een ingrijpen van de staat niet te vermijden, al hoeft het niet zo ver te gaan, dat de staat de bedrijven zelf in exploitatie neemt. De reden hiervoor moet men zien in het feit, dat de gehele Engelse productie 5 jaren lang voor de oorlogsvordering heeft gewerkt. Dat bracht naast het ontzaglijke verbruik door de oorlog zelf, het vernietigen van het arbeidsproduct van miljoenen handen, 5 jaren lang, een verregaande slijtage van de productie-

middelen mee. Daarbij komen nog de vernietigingen door bombardementen, het in de grond boren van schepen enz.

Het gaat er dus in de eerste plaats om, de achterstand in te halen, die de Engelse productie door de oorlog heeft ondergaan, liefst tot een hoogte, die de ongeremd zich ontwikkelende Amerikaanse productie heeft bereikt. Daaraan ook maar iets zou kunnen worden bereikt, als niet de Engelse productie als een geheel werd gezien en geleid, hebben ook de Engelse kapitalisten begrepen.

De Labour Partij was de aangewezen partij voor deze politiek, ze had in deze zin reeds jaren propaganda gemaakt en kreeg nu haar kans; doch niet voordat men wist, dat ze kapitalistische bezitten rechten zou respecteren. Onteigenen en opheffen van het privaatsbezit, wat b.v. door de Russische revolutie te weeg is gebracht, stond niet in haar programma. Integendeel, er wordt van deze regering juist het herstel van het bezit verwacht. Zoals een huiseigenaar, wiens huis door bominslag is vernietigd, van de staat zijn schadevergoeding hoopt te ontvangen, om daardoor zijn huis weer te kunnen opbouwen, zo hopen alle kapitaalbezitters dat hun bezit weer zal worden hersteld.

Wederopbouw van het kapitaalbezit is daarom de wezenlijke taak der regering. De enorme Staatsschulden, voor een groot deel voortkomende uit het bekostigen van de oorlogsvordering, vormen een kapitaalbezit dat alleen maar aanwezig is in de brandkasten der houders van de schuldbrieven. De werkelijke

waarden zijn in de oorlog verbruikt. Zo lang de rente er voor betaald wordt houden deze papieren hun waarde en het is dus de taak van de regering daarvoor te zorgen.

Nieuwe schulden moesten worden gemaakt (ruim een jaar geleden 3¼ miljard dollar) om oorlogsschade te herstellen, om de bedrijven met moderne installaties te voorzien, om het hele plan van reorganisatie en wederopbouw van de productie te kunnen verwerkelijken. Ook hiervoor moet rente worden betaald. Het blijkt nu, dat de 3¼ miljard zo goed als opgebruikt zijn en men probeert van alles om nieuwe middelen te vinden, die gevonden moeten worden, wil de gehele opbouw niet spaak lopen. Dat te meer, daar ook de gewone uitgaven van de staat voor onderwijs, opvoeding, ambtenarenapparaat, leger en vloot niet verminderen. Zo groeit met de opbouw ook de schuldenlast van de staat, die op zijn beurt voor de betaling van de rente heeft te zorgen.

Natuurlijk wordt er door het kapitaal, dat in de Engelse productie is geïnvesteerd, ook winst gemaakt. Als dat niet zo was zouden de ondernemers automatisch de productie stop zetten. Het is ook in 't geheel niet de taak der regering dit te beletten. Zij heeft er zelfs belang bij dat de winsten der ondernemingen zo groot mogelijk zijn, daar zij door winstbelastingen enz. er in deelt. Maar bovenal wordt van haar verwacht dat zij er alle zorg aan besteedt om deze bron van nationale rijkdom zo rijkelijk mogelijk te doen vloeien.

HET GELDPREDIET GELD

verkoopen werd gebruikt, hadden de handelaren het niet voor eigen gebruik nodig, in verreweg de meeste gevallen althans niet. Het bleef dan rustig in de pakhuizen liggen, precies als ons (?) geld bij de giro. Met dit geld doen de girobanken nu weer zaken d.w.z. zij beleggen het op een manier zoals bij de wet is voorgeschreven.

Thans kunnen wij begrijpen welke dienst de bankbiljetten het betalingsverkeer bewijzen. Zij voorkomen dat telkens grote hoeveelheden goud bij het kopen en verkopen moeten worden gebruikt.

Het papiergeld dankt zo zijn ontstaan, aan het in bewaring geven van geld d.i. goud bij een bank. Men kreeg daar natuurlijk een bewijs voor en oorspronkelijk eiste de bank een vergoeding. Met dit bewijs kon men nu een schuld betalen, kopen en het bij een verkoop in betaling nemen. De oorspronkelijke houder van het bewijs moest echter de bank hiervan kennis geven, de bank moest bij de inontvangstnemer als solide bekend staan, de houder moest het „papier“ schriftelijk overdragen en het bedrag dat hij opnam er op vermelden. Al deze omslagigheden worden voorkomen wanneer ten eerste, slechts enige banken of één bank het recht krijgen dit papier uit te geven. Ten tweede, wanneer bepaalde bedragen er op vermeld worden.

Zodra nu ieder de zekerheid heeft, dat hij ten alle tijde voor zijn papieren geld — bankbiljetten — zijn originele goed terug kan krijgen, circuleert het net zo gemakkelijk als het vroegere goud, en kan men voor kleine aankopen en verkopen, nikkel en zilveren munten, die wat de hoeveelheid metaal betreft een veel geringe waarde aan goud vertegenwoordigen, op dezelfde manier in omloop

brengen. Een ding moeten wij hierbij echter nooit uit het oog verliezen: er verlaat geen halve cent de bank, of deze moet een tegenwaarde van een of andere aard ontvangen hebben.

Dit papiergeld is dus credietgeld. Het berust op het vertrouwen, — crediet wil zeggen vertrouwen, — dat men er zijn goud-geld altijd voor terug kan krijgen, dat het namelijk zijn waarde behoudt.

Banken zijn instellingen, die crediet geven en nemen. Wanneer zij crediet geven, geld lenen, eisen zij een vergoeding. Wanneer zij crediet nemen, geld borgen, geven zij een vergoeding. Natuurlijk een kleinere; het verschil is dan hun winst. Als men geld bij een bank plaats (in deposito geeft), leent of belegt de bank dat geld weer bij anderen. Geld op een bank zetten wil dus eigenlijk zeggen geld aan een bank lenen.

Zo komt het, dat wanneer een bank dit geld niet solide belegt, of wanneer in een crisis de bedrijven, die met bij een bank geleend kapitaal werken, faliet gaan, de bank zelf ook zijn loketten moet sluiten en de depositohouders de dupe worden.

Een zeer belangrijke transactie van de bank is, geld voorschieten op wissels. Wanneer A waren verkoopt aan B en B per „wissel“ brief zich verplicht het bedrag later te betalen neemt de bank deze wissel tegen een bepaalde rente over, het disconto. Dit doet A omdat hij niet dit geld in zijn bedrijf een hogere winst kan maken dan de bank eist als disconto.

Nu zou het voor kunnen komen, dat de bank geen geld meer heeft en dus geen wissels meer kan „kopen“; zo noemt men dat. Dan moet A of con-

toe blijft er, de productie als een geheel gezien, van het geheel-product niet veel meer over. Dat gedeelte is voor de arbeiders, die ten slotte moeten kunnen leven om verder te kunnen werken. De verwachting van de miljoenen kiezers, die op de Labour-Party gestemd hebben, was dat de Labour-regering op dit gebied haar socialistische karakter zou tonen. De opvoering van de loon- en levensstandaard van de arbeidende klasse is toch het minste wat men van een Labour (arbeiders) regering mag verwachten. In plaats daarvan kwam de regering met een centrale ziekte-, ongevallen- en ouderdomsverzekering, waarvan de kosten door de arbeiders zelf en de ondernemingen moeten worden opgebracht. En, waar de arbeiders trachten door eigen kracht hun loon op te voeren, gebruikt de regering al haar machtsmiddelen om dit te beletten. Het zelfde verschijnsel overigens als in alle landen, waar de staat de z.g.n. geleide economie ter hand heeft genomen.

In plaats van de verhoging van de levensstandaard der arbeiders heeft de Labour-regering tot taak gekregen, het aandeel van de arbeiders aan het geheel-product zo veel mogelijk te beperken. Haar loon en prijspolitiek, verbonden met de distributie van de noodzakelijkste levensmiddelen is een beproefd middel om dit te bereiken. Maar het is reeds gebleken, dat de geheel-rekening niet klopt. De eisen van het kapitaal zijn groter dan de gezamenlijke arbeid der werkers onder de bestaande verhoudingen kan voortbrengen. Er is namelijk te weinig

kapitaal om deze kapitalistische opbouw te kunnen voortzetten. Het plan van de Engelse regering is nu, daar Amerika niet met nieuwe middelen over de brug komt, deze uit eigen kracht op te brengen. Deze eigen kracht is de productieve kracht der arbeiders. De regering heeft daarom besloten, de productie te vergroten door de werktijd van de arbeiders te verzwaken en daarbij de oude lonen te handhaven.

In deze rekening zit geen enkele fout. Als miljoenen arbeiders geregeld meer produceren, zonder evenredige tegenprestaties, moet nieuw kapitaalbezit worden gevormd. Het kan dienen voor de verdere opbouw, vooropgesteld dat de regering de kapitaalbezitters er toe kan brengen, het niet voor persoonlijke luxe te verbruiken, maar als nieuw kapitaal in de productie te investeren.

De Engelse arbeiders, georganiseerd en gedisciplineerd in de vakverenigingen hebben tot dusver de politiek van de Labour-regering gesteund, door zich aan de leiding van hun organisaties toe te vertrouwen. Oof dat zo zal blijven is nog niet zo zeker. Het zou ons niet verbazen, als de doorvoering van de nieuwe, hierboven besproken plannen daarin een verandering brengt. De stakingen der mijnwerkers, uitgaande van de Grimthorpe-mijn, waar de arbeiders zich tegen de verzwaring van de werktijd te weer stelden, is daarvoor een eerste bewijs.

Spreekers van de regering hebben deze staking een krachtproef genoemd en gezegd, dat het hier om principiële kwesties gaat. Inderdaad, kunnen de arbeiders niet gedwongen worden, volgens de plannen de productie te verhogen, dan schuiven zij daarmee de gehele rekening van tafel.

PERSFONDS

Nog was uw naam er niet bij en het touw om van de Vesuvius af te dalen is nog niet lang genoeg.

Steuut de uitgave van Spartacus! Wij rekenen op U. Geld kunt U storten per postwissel ten name van P. E. J. NANSINK, Houtmankade 27, Amsterdam.

Bij Uitgeverij „De Vlam“

Postbus 7046, Amsterdam Z-II

zijn verkrijgbaar:

P. Aarts, De Arbeidersraden, geb. f3,90

Idem, Gebrocheerd, deel I. 1,25

Idem, deel II. 2.—

Van Slavenmaatschappij tot

Arbeidersmacht 0,90

Inauguraal adres, een open brief aan

alle hand- en hoofdarbeiders der

wereld 0,02

Spartacus en de verkiezingen 0,05

Darwinisme en Marxisme. 0,20

IN BREMERHAVEN

Als het Amerikaanse vrachtschip de Duitse haven binnentoomt, trekken de stralen van de late middagzon gouden strepen op het water. Aan de oever spelen kinderen in het gras.

Zodra de kinderen het schip in de gaten krijgen, lopen ze mee met het schip, kijken verlangend naar boven. Nu komen ook vrouwen aanlopen, oude vrouwen, sjofel gekleed. Als het schip stilstaat voor de sluis, blijven ook de kinderen en de vrouwen staan, met vragend opgeheven gezichten.

Een der vrouwen heeft het typisch opgezeten gezicht en de dikke benen van hoogeroedeem. (Ja, meneer Kupers!) En dan vallen reeds de repen chocolade, gevolgd door in vloeipapier gewikkelde stukken gebakken vis, vlees en echt wit wittebrood! Op een Amerikaans vrachtschip is de kost zo overvloedig en voedzaam, dat er dagelijks bakken vol weggegooid worden. Nu krijgt het een betere bestemming. De vrouwen stoppen de pakjes in hun tas en gaan er gauw mee naar huis. Ook de meeste kinderen bewaren het. Ze vechten er niet om.

Zolang het schip aan de kade ligt, is het iedere avond feest in het benedenschip. Daar zitten Duitse kinderen in de eetzaal der bemanning en eten met stralende gezichtjes het heerlijke voedsel. En ondertussen vult de bemanning de meegebrachte emmertjes met eten en fruit.

Om 4 uur 's ochtends komen de havenarbeiders met witte gezichten aan boord. Verscheidene van hen zijn boven de zestig. En met hen komt de politie, — Duitse politie met de bekende arrogante en wrede natietronies. Het uitladen begint, — magere proleten laden onder politie-toezicht „auto's" uit de boot.

Prachtige glanzende nieuwe „sleën". Een onafzienbare rij moderne wagens staan binnen korten tijd op de wagons; — bij gebrek aan beter trekt een oude werkknol de wagens langs de rails. Na de auto's komen de levensmiddelen, bestemd voor de bezettingstroepen, fijn wit meel, balen suiker. Voor de bevolking zijn er gedroogde, groene erwten.

Het werk vordert langzaam. Voor een deel is dit te wijten aan het slechte materiaal. Maar een feit is ook, dat de Duitse arbeiders zich niet haasten. Geen wonder! Tien uur arbeid per dag voor 7 Mark. En dan gaat er nog 50 pf. af voor een warme hap op 't werk. (Een-cigareet kost 6 Mark, een brood 80 pf., de kosten voor het levensonderhoud, als men dit woord tenminste gebruiken kan, zijn laag, want het weekrantsoen voor brood is ongev. 1600 gr., en af en toe, niet regelmatig, krijgen ze per week 50 gr. biter.)

Als het werk gedaan is en het schip vaart uit, is het voor hen tevens uit met de verdienste. Het duurt soms dagen, of zelfs langer dan een week voor er weer

werk is. Deze wachttijd krijgen ze niet uitbetaald. Het is geen wonder, dat ondanks politie-toezicht, de meeste arbeiders een extra'tje mee naar huis nemen. Hoe zouden ze zich er anders bovenop kunnen houden?

Velen van hen wonen in houten barakken, honderden kinderen en ook volwassenden zijn in de laatste strenge winter doodgevroren. 70 pCt. van de woonruimte van het stadje is weggebombardeerd.

Men moet bij hen niet komen met praatjes over schuld en boete. Ze vertellen je, dat de grote bonzen, in Duitsland zowel als overal in de wereld, in de goedverwarmde huizen zitten en dat de arbeiders moeten boeten, zoals ze eerst moesten vechten. De arbeiders zijn altijd de sigaar, hoe dan ook. Ze geven toe, dat ze teveel op hun leiders hebben vertrouwd, reeds voor Hitler, ja zelfs voor de eerste wereldoorlog. Nu hebben ze geen partij of vakvereniging meer, vertrouwen in elkaar nog minder. De strijd om het bestaan is zo ontzettend geworden, — en het wantrouwen onderling nog zo groot; ieder vecht voor zichzelf.

Naast onze boot ligt een oude Duitse vrachtschip. Op het dek spelen kinderen. Moeder breidt, vader leest een krantje. De late middagzon zet alles in een goud-gele gloed. Het ziet er zo vredig, zo menselijk uit.

Waarom zijn er drie wereldoorlogen nodig, voordat de arbeiders begrijpen dat zij, en zij alleen, een werkelijke vrede kunnen opbouwen.....?

Het dan hier, dan daar staken zal pas aan kracht winnen wanneer wij het weten te verstaan onze strijd gemeenschappelijk te voeren.

Mislukte oogst of kapitalistisch wanbeheer

De laatste weken kun je geen grant of weekblad meer inzien of je aandacht wordt gevestigd op de droogte, die de gewassen doet verdorren en de oogst laat mislukken. Dat die droogte brengende winden uit het oosten komen, wordt soms zelfs Stalin kwalijk genomen, niettegenstaande de graanoogsten in de Oekraïne overvloedig schijnen te zijn.

Terwijl in West-Europa de akkerbouw tot het uiterste wordt opgevoerd om zo min mogelijk granen en veevoeder uit Amerika en Canada te betrekken, ten einde de daarvoor benodigde deviezen voor het kopen van oorlogsmateriaal te gebruiken, wordt het tot uiterste krachtsinspanning opgejaagde proletariaat, onder meer de droogte als oorzaak van verscherpte rantsoenering in pers en radio voor gehouden.

Aan ons de taak, de arbeidersklasse er van te doordringen, dat dit het gevolg is van een kapitalistisch wanbeheer, dat vasthoudt aan een productie, die wel op winst maar niet op de behoefte is ingericht.

27 SEPTEMBER 1947

PRIJS 12 CENT

7e Jaargang No. 38

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. bij vooruitbgt. Uitg.
„De Vlam", postgiro 168797 te A'dam

Ab. p. kw. f. 1.50 bij vooruitbetaling

Arbeiders in de bedrijven

Arbeiders in de bedrijven. Arbeiders in de havens en het transportbedrijf, een ernstig woord moeten wij met U spreken.

Nog beheerst U gelukkig de afschuw van het fascisme, dat in afgelopen jaren met ruwe soldatenlaarzen een groot deel van Europa binnen marcheerde. Vijf jaren hebben wij gezocht en gewrokt, hebben wij ons nu eens door sabotage en stil verzet, dan enkele malen plotseling in heftige stakingsuitbarstingen tweemaal gesteld tegen onrecht en verslaving, officiële moordpartijen, deportaties van arbeiders en sadisme tegenover medemens.

De afgelopen oorlog was een imperialistische oorlog en haar scherpste aanrandingen van de menselijke waardigheid vinden haar verklaring slechts daarin, dat de kapitalistische tegenstellingen onder het moderne imperialisme geweldig zijn toegenomen. Dit kapitalisme maakt het onmogelijk, dat de verschillende kapitaalsmachten ook maar in enigerlei mate elkaar rustig naast zich kunnen dulden. De nationale tegenstellingen namen en nemen hand over hand toe. Elke kapitaalsgroep verschijnt in de vorm van een streng georganiseerde economie op de grondslag van de natie. Daarom, terwijl heel de wereld smacht naar een vrije uitwisseling van de arbeidsproducten, namen en nemen haar moeilijkheden van dag tot dag toe. Daarom, terwijl een ieder in verband met de productiemogelijkheden een goed en onbezorgd bestaan zou kunnen genieten, wordt het bestaan van de grote massa met de dag meer naar beneden geschroefd. Daarom, terwijl ons ruimer inzicht over de gehele wereld zou moeten worden vergroot, sluiten zich de naties en stoot de heersende klasse al diegenen uit, die niet passen in de nationale eenheid. De positie van de joden onder Hitler-Duitsland en nu, de positie van al diegenen ook, die de klassen-gedachte als de hefboom zien, om tot nieuwe maatschappelijke orde te komen,

vrij van iedere uitbuiting, bevestigt dit alles.

Het nationalisme viert, onder aanvoering van elke nationale bourgeoisie, hoogtij. Onuitgesproken geldt het parool: Allen en alles één in de natie, één in de voortdurende strijd om het nationale (kapitalistische) bestaan tegen andere grote of kleine imperialismen.

Dit was zo in de tweede wereldoorlog en het is evenzo nu, in het tijdvak dat wij met reuzenlaarzen marcheren naar de nog onnoemelijk veel erger derde wereldbrand.

Alle grote stukken arbeidersbeweging namen en nemen hun plaats in naast de eigen bourgeoisie. Zij allen baseerden zich, en baseren zich zeker nog, op de bestaande orde, de orde van de uitbuiting van eigen en vreemde arbeidskrachten.

De betekenis van het Indonesische conflict is dan ook niet anders. Progressief, of niet-progressief, alle politici in Nederland, die in het politieke orkest medespelen, is het er in feite om begonnen, de winstbronnen te behouden uit de oude koloniale gebieden in het verre Oosten. De winstbronnen, die vloeiden door de uitbuiting van de Indonesische arbeiders en boeren. Tegen het extremisme, dat klaar of minder klaar bewust omtrent verzet tegen uitbuiting, daar aan de dag is getreden, wensen zij allen, met of zonder hulp van de Sjahijs, daadwerkelijk op te treden.

Uw eigen verzet gaat immer tegen Uw eigen uitbuiting, maar daarbij zult ge moeten leren, dat allen die overal in de wereld strijden tegen kapitalistische uitbuiting, Uw lot- en strijdgenoten zijn. Uw en ons ideaal is een klasselose samenleving, waarin de arbeiders zelf over de arbeidsmiddelen heersen en de vruchten van de arbeid onze eigen en aller vruchten zijn. Zomin als de Indonesische werkers iets ten gunste van dit doel kunnen verwachten van de Indonesische intelli-

gentsia en feodale vorsten, die er naar streven een eigen goede machtspositie te verwerven in een z.g.n. nationaal onafhankelijk Indonesië, zomin kan de Nederlandse arbeidersklasse in de strijd om haar bevrijding iets verwachten van z.g.n. politieke en vakbewegingsleiders, die een staatskapitalistische orde wensen en als socialisme aanprijzen.

Maar, daarentegen moeten de Indonesische onderdrukten en moeten de Nederlandse arbeiders alles zetten op het zelf voeren van de strijd tegen ieder imperialisme, vooral ook, wanneer dat uitgaat van hun eigen heersende klasse. Internationale solidariteit van alle verworpen der aarde moet uitgaan van de leidende gedachte, dat de vijand van de arbeiders staat in het eigen land.

Zelf moet ge in Uw bedrijf beraadslagen over wat U in die grote internationale strijd om een nieuwe orde, de arbeidersheerschappij, te doen staat. Geen parolen kunt U op dit terrein van anderen, en van leiders in het bijzonder, verwachten. Zelf moet ge ook tot daad en organisatie komen.

Zij, die deze dingen het duidelijkste zien, moeten zich beschouwen als en zich organiseren tot propaganda-kernen voor de nieuwe gedachte in de bedrijven. Al het mogelijke moeten wij met elkaar doen om de strijdbaarheid tegen kapitalisme en imperialisme zo groot mogelijk te maken. Enkele malen is reeds hier en daar het wapen der staking tegen het imperialistische drijven van de Nederlandse bezittende klasse gebruikt.

De honderden jaren op de meest ergelijke wijze uitgeroofde bruine kameraden, staan in verzet. Onder de palmen van Java over de sawahs van Indonesië marcheren wederom soldatenlaarzen om kapitaal-bezit te herwinnen. Ditmaal zijn het de voeten van Nederlandse proleten, die macht en gewin voor het kapitalisme gaan herstellen. Wij deden daartegen weinig. Arbeiders in buitenlandse havens weigeren hun hulp aan die expeditie. Daadwerkelijk ondersteunen zij het verzet tegen de oude knechtschap. Ook ons wordt de vraag voorgelegd: „Wat moeten wij doen?" Wij mogen niet wachten

Staking Meelfabriek „Holland"

Van een staker ontvingen wij het volgende schrijven.

Ruim veertien dagen duurt de staking aan de „Holland" en veel verandering is er niet in gekomen. Het moet voor ons heel duidelijk zijn dat, als het er om gaat de strijd tegen het verbonden kapitalisme te voeren, wij ook met eenzelfde macht daartegenover moeten staan, willen er positieve voordelen uit te voorschijn komen.

De eenheid van het personeel van de „Holland" is voorbeeldig, maar is, wanneer zij tot dit ene bedrijf beperkt blijft, onvoldoende. Uitbreiding van de actie is voorwaarde om tot meer kracht te komen. Wel is de solidariteit groot, gelet op de flinke bedragen, die aan geld binnen komen. Veel meer zal begrepen moeten worden, dat de staking die, dan hier dan daar, uitbreken aan kracht zullen winnen, wanneer de arbeiders, verbonden met elkaar, de strijd aanbinden tegen het ondernemersdom. Zij hebben geen andere hulpbronnen dan hun verbondenheid. Pers en regering vinden zij, als het er om gaat het levenspeil te verhogen, altijd tegenover zich.

Zo ook hier. De regering staat prestatie-toeslag toe, omdat loonsverhoging niet gegeven mag worden. Maar als wij gebruik maken van de staking, het enige middel om dit te bereiken, staat de regering naast de ondernemer, dus tegen de arbeiders. Ook in deze staking zorgen de militairen dat het meel bij de bakkers komt.

Het klassekarakter van de regering verloochend zich nooit. Alleen treedt deze met meer kracht op als de eisen boven het door de regering vastgestelde normen uitgaat. De haven- en zeeliedenstakingen, die achter ons liggen, geven daar voorbeelden van. Daar werd met alle kracht opgetre-

den om de staking te breken. De eisen der arbeiders gingen uit boven het door de regering vastgestelde.

Zo scherp ligt het bij de „Holland" staking niet. Toch wordt ook hier de staking tegengewerkt door de hulp van de militairen. Met de pers is het niet anders gesteld.

Wanneer, zoals na de oorlog meer en meer gebruikelijk is, de arbeiders buiten de vakbond om tot staking komen, is het de pers, die zich op het conflict werpt en de publieke opinie beïnvloedt in het nadeel der strijdende arbeiders. Motieven zijn er altijd te vinden en zeker als het bedrijven zijn die mede de voedsel-positie regelen.

Volgens „Het Parool" van Donderdag 28 Aug. j.l. dreigde, er 160 ton tarwe te bederven door de uitgebroken staking. Dat er toen reeds vier weken een dekschuit met teveel gemalen tarwe voor de wal lag te bederven, speelt geen rol. Dit zelfde blad wist uit te rekenen, dat er 240.000 broden dreigden onttrekken te worden aan de consumptie. Cijfers spreken duidelijk tot de verbeelding van de mensen en daar houden deze heren dan ook rekening mee. Verder zou getracht worden de tarwe nog als veevoeder te behouden.

Zo zien wij, dat de pers één lijn trekt met de ondernemers. Met zo'n voorlichting is dan het ontslag van de 172 stakers „gerechtvaardigd". Alles spant dan samen de staking in 'n zo ongunstig mogelijk daglicht te stellen.

Nu weten wij wel dat dit geen nieuws is voor de arbeiders. Meer dan eens werd de pers buiten de stakers-vergaderingen gehouden, omdat reeds bij voorbaat vast staat, dat men met tegenstanders te doen heeft.

De voorlichting moet dan ook ter hand genomen worden door de arbeiders zelf. Voor, maar zeker tijdens de actie, moet de oorzaak van het conflict uiteengezet worden en daarmee tegelijk worden aangestuurd op een zo groot mogelijke solidariteit, die tot uitdrukking moet komen door de eisen van verschillende bedrijven te verbinden, opdat de actie zo groot mogelijk zal zijn.